

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **H., a.s.**, so sídlom N., IČO: X., zastúpený *advokátskou kanceláriou S., s.r.o.*, so sídlom M., IČO: X., konajúcou JUDr. M. B., konateľom, proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, so sídlom Nová ulica 13, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a postupu správneho orgánu č. I/224/144-562/2010/990920-r zo dňa 22. februára 2010, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/73/2010-52 zo dňa 30. novembra 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre č. k. 11S/73/2010-52 zo dňa 30. novembra 2010 v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania **z m e ň u j e** tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov prvostupňového konania v sume 307,19 eura na účet jeho právneho zástupcu vedený v T., a.s., číslo účtu X. v lehote desať dní.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 78,75 eura na účet jeho právneho zástupcu vedený v T., a.s., číslo účtu X. v lehote desať dní.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd napadnutým uznesením konanie zastavil. Žalobcovi vrátil súdny poplatok v sume 59,37 eura cestou Daňového úradu Hurbanovo. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplýva, že krajský súd zastavil konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a postupu správneho orgánu č. I/224/144-562/2010/990920-r zo dňa 22. februára 2010 podľa § 250d ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) s poukazom na § 250h ods. 2 veta pred bodkočiarkou O.s.p. z dôvodu, že žalobca listom doručeným krajskému súdu dňa 30.11.2010 oznámil, že berie svoj návrh v celom rozsahu späť a žiadal konanie zastaviť. K návrhu pripojil rozhodnutie Ministerstva financií č. MF/23639/9/2010-73 zo dňa 27. septembra 2010, ktoré zrušilo žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátilo na ďalšie konanie (§ 53 ods. 3 zákona SRN č. 511/1992 Zb.). Žalobca

súčasne žiadal, aby súd zaviazal žalovaného nahradiť trovy konania v sume 366,57 eura.

Krajský súd konštatoval, že späťvzatie návrhu je vyjadrením dispozičného oprávnenia žalobcu, ktoré mu umožňuje disponovať s konaním a jeho predmetom a v prípade, že prejaví vôľu nepokračovať v konaní začatom z jeho podnetu formou procesného úkonu späťvzatia návrhu, súd konanie zastaví. Keďže žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu zoberal návrh späť pred rozhodnutím vo veci samej, krajský súd konanie zastavil.

Krajský súd rozhodnutie o vrátení súdneho poplatku v sume 59,37 eura odôvodnil poukazom na ustanovenia § 11 ods. 3, 4, 6, 11 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) v znení neskorších predpisov v spojení s § 12 ods. 1 tohto zákona.

O náhrade trov konania krajský súd rozhodol podľa § 250h O.s.p. s odôvodnením, že ide o špeciálnu úpravu v konaní podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku a zo znenia zákona vyplýva, že súd rozhoduje iba o trovách konania, ktoré by vznikli žalovanému. Podľa názoru krajského súdu z uvedeného dôvodu nemohol prihliadnuť na návrh žalobcu, aby mu boli priznané vyčíslené trovy konania z titulu právnej služby a žalovanému trovy konania nevznikli.

Proti uvedenému uzneseniu krajského súdu v časti náhrady trov konania v zákonnej lehote sa odvolal žalobca. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie krajského súdu, ktorým konanie zastavil, v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania zmenil a priznal mu trovy konania, ktoré vyčísli v nasledovnej výške: dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava vecí, podanie žaloby) vo výške 240,46 eura a DPH 45,68 eura, ako aj režijný paušál vo výške 14,42 eura, jeden úkon právnej služby za prípravu odvolania voči uzneseniu o zastavení konania (konkrétne voči výroku o náhrade trov konania) vo výške 60,12 eura a DPH 11,42 eura, ako aj paušál vo výške 7,21 eura. Trovy konania spolu vo výške 379,31 eura žiadal poukázať na číslo účtu právneho zástupcu X. vedený v T., a.s..

Namietal nesprávne právne posúdenie veci krajským súdom, keďže aplikáciou špeciálneho ustanovenia § 250h ods. 2 O.s.p. vylúčil použitie všeobecných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku o náhrade trov konania.

Poukázal na to, že podľa názoru krajského súdu je súd oprávnený rozhodnúť iba o trovách konania žalovaného, ktoré mu vznikli do okamihu späťvzatia návrhu na začatie konania a nie o trovách žalobcu. Nesúhlasil s takýmto posúdením súdu a považoval ho v rozpore s ustanovením § 246c ods. 1 O.s.p., podľa ktorého *„pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.“*

Dôvodil, že krajský súd mal zohľadniť pri svojom rozhodovaní ustanovenie § 246c O.s.p. a žalobcovi náhradu trov konania žalovaným priznať podľa všeobecných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, keďže ich svojim konaním zavinil žalovaný.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá) preskúmal uznesenie krajského súdu v napadnutej časti z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní žalobcu (§ 212 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1) postupom bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 246 ods. 1 O.s.p. pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona. Opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti. Proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa § 250k ods. 1, 2 O.s.p. ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Ak po zrušení rozhodnutia správneho orgánu došlo k vydaniu nového rozhodnutia, ktoré sa k novej žalobe opäť zrušilo preto, že sa správny orgán odchýlil od právneho názoru vysloveného v prvom rozsudku súdu bez toho, aby došlo k zmene skutkového alebo právneho stavu, uloží súd správne orgánu, aby žalobcovi nahradil všetky trovy súdneho konania.

Odvolací súd sa predovšetkým zaoberal prípustnosťou odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o náhrade trov konania, keď z právnej úpravy ustanovenej v § 246c ods. 1 veta druhá O.s.p., vyplýva, že opravný prostriedok podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti, a z právnej úpravy ustanovenej v § 250k O.s.p. vyplýva osobitná úprava náhrady trov konania spočívajúca v práve žalobcu na priznanie náhrady trov konania voči žalovanému, ak bol v preskúmvacom konaní úspešný, pričom absentuje výslovná právna úprava v prípade podania odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o náhrade trov konania.

Zákonodarca v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku upravujúcej správne súdnictvo ustanovuje právnu úpravu náhrady trov konania v právnych normách v § 250k a § 250h ods. 2 za bodkočiarkou. Výslovne však neustanovuje rozhodovanie odvolacieho súdu pri podanom odvolaní voči prvostupňovému súdne rozhodnutiu o náhrade trov konania.

Podľa § 250h ods. 2 O.s.p. až do rozhodnutia súdu môže žalobca vziať žalobu späť; ak žalovanému medzitým vznikli trovy konania, rozhodne súd o ich náhrade.

Citované zákonné ustanovenie upravuje priznanie náhrady trov konania žalovanému pre prípad späťvzatia žaloby, a to trov, ktoré žalovaný vynaložil po tom, čo žalobca podal žalobu. Predpoklady uvedené v tomto ustanovení nemajú spoločné znaky s § 250k ods. 1 O.s.p., ktoré sa viažu na výsledok, resp. úspech v konaní a v zmysle ktorého nemožno náhradu trov konania priznať nikomu inému iba

úspešnému žalobcovi. Rozhodnutie o náhrade trov konania žalovaného podľa § 250h ods. 2 veta za bodkočiarkou bude prichádzať do úvahy najmä v prípade neodôvodnených žalôb a je výnimkou zo zásady, že v správnom súdnictve nemožno priznať náhradu trov konania úspešnému žalovanému, keďže to ustanovenie § 250k ods. 1 O.s.p. v zásade vylučuje.

Aj v správnom súdnictve však žalobca môže vziať žalobu späť z dôvodov, ktoré neznamenajú neúspech, ale sú v príčinnej súvislosti s legalizáciou postupu a rozhodovania správneho orgánu (napr. v dôsledku autoremedúry alebo ako v danej veci v dôsledku zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia ústredným orgánom štátnej správy v mimo odvolacom konaní).

Zo zákona nevyplýva jednoznačne, či súd v tomto prípade môže aplikovať ustanovenia upravujúce náhradu trov konania v tretej časti Občianskeho súdneho poriadku alebo má aplikovať iba ustanovenie § 250h ods. 2 O.s.p., ktoré nasvedčuje tomu, že bez zreteľa na ďalšie v prípade späťvzatia žaloby, treba žalovanému vždy priznať náhradu trov konania, ktoré vynaložil.

Z uvedených dôvodov odvolací súd zastáva názor, že v danom prípade v zmysle § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. možno primerane použiť ustanovenia tretej časti a štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku, s prihliadnutím, že vôľou zákonodarcu, vyjadrenou v štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku za účelom zabezpečenia riadnej ochrany práv účastníkov súdneho konania, je odvolanie zásadne prípustné, keď dôvody neprípustnosti odvolania zákonodarcu v Občianskom súdnom poriadku výslovne stanovuje (§ 202), medzi ktorými sa odvolanie voči rozhodnutiu prvostupňového súdu o trovách konania nenachádza, s poukazom na to, že v ustanovení § 250ja ods. 1 a 2 O.s.p. je prejavená vôľa zákonodarcu upraviť prípustnosť odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa vo veci samej.

Vychádzajúc z účelu zákonnej úpravy náhrady trov konania, systematickej súvislosti, ako aj požiadavky ústavne súladného výkladu zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov (čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj zo zásady, že všetky štátne orgány majú ústavou určenú povinnosť uplatňovať právnu normu v súlade s ústavou, pričom zo zásady ústavne konformného výkladu vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzali do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických osôb alebo právnických osôb (pozri k tomu bližšie rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. PL. ÚS 15/98, sp. zn. III. ÚS 341/07 či sp. zn. II. ÚS 148/06), odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade treba aplikovať zodpovednosť za procesné zavinenie na zastavení konania v zmysle ustanovenia § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá.

Podľa § 146 ods. 2 O.s.p. ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p. je všeobecný súd povinný skúmať, či niektorý z účastníkov konania zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť. K zastaveniu konania môže dôjsť v dôsledku procesného zavinenia niektorého z účastníkov. Zákonodarca v druhej vete právnej normy § 146 ods. 2 ustanovuje povinnosť odporcu uhradiť trovy konania, ak sa však pre jeho správanie vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, čo zakladá právo žalobcu na náhradu trov zastaveného konania.

V preskúmvanej veci z obsahu spisového materiálu nebolo sporné, že žalobca vzal žalobu späť v dôsledku zrušenia žalobou napadnutého rozhodnutia v mimo odvolacom konaní z dôvodu, že správca dane nepostupoval pri určení výšky dane za požičiavanie zariadení na základe zmlúv o výpožičke v súlade so zákonom o dani z pridanej hodnoty, keď platiteľ dane (žalobca) použil prijaté zdaniteľné plnenia na účely svojho podnikania, nepoužil ich na osobnú spotrebu alebo spotrebu zamestnancov alebo na ďalší iný účel ako na podnikanie a neporušil ustanovenie § 9 ods. 2 zákona o dani z pridanej hodnoty.

Vzhľadom na uvedené k zastaveniu preskúmvacieho konania v danej veci došlo v dôsledku späťvzatia žaloby, ktorá bola podaná dôvodne, ktorá skutočnosť zakladá zodpovednosť žalovaného za zastavenie konania v zmysle § 146 ods. 2 druhá veta O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1.

Z uvedeného teda vyplýva, že žalobcovi vzniklo právo na náhradu účelne vynaložených trov preskúmvacieho konania v zmysle § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 146 ods. 2 veta druhá.

Odvolací súd z dôvodov uvedených vyššie sa v danom prípade nestotožnil s aplikáciou právnej normy § 250h ods. 2 O.s.p. súdom prvého stupňa, dospejúc k záveru, že prvostupňový súd v danej veci nesprávne právne posúdil nárok žalobcu na náhradu trov konania v prípade späťvzatia žaloby, a preto podľa § 246c ods. 1 O.s.p. v spojení s § 220 uznesenie krajského súdu v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania zmenil tak, že žalobcovi priznal náhradu trov prvostupňového konania.

Žalobcovi priznal náhradu trov prvostupňového preskúmvacieho konania, ktoré mu vznikli v sume 6.63 eura za zvyšok zaplateného súdneho poplatku za žalobu a náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby – prevzatie a príprava a podanie žaloby po 120,23 eura za úkon právnej služby + 19% DPH + 2x režijný paušál po 7,21 eura, t.j. 240,46 eura + 45,68 eura + 14,42 eura, spolu 307,19 eura, podľa § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a/ a c/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení.

Odvolací súd žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 a s § 246c ods. 1, keďže bol v tomto konaní úspešný. Priznal mu náhradu trov tohto konania za jeden úkon právnej služby –

podanie odvolania v časti náhrady trov konania v sume 60,12 eura + DPH v sume 11,42 eura + 1x režijný paušál 7,21 eura, spolu vo výške 78,75 eura (§ 11 ods. 4, § 14 ods. 3 písm. b/, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 30. mája 2011

**JUDr. Zdenka Reisenauerová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth